

Mitä on underground? Yksiselitteistä vastausta on vaikea antaa, mutta ainakin se on kapinaa status quota, sovinnaisuutta ja byrokratiaa vastaan, itsestään selvinä pidettyjen asioiden ja asenteiden kyseenalaistamista. Jonkin sortin hulluudesta huolimatta se on hetkessä elävää, säätelemätöntä veretöntä filosofista terrorismia vapauden, ilon ja – tosiaankin! – kadotetun terveen järjen puolesta. Nyt sitä tarvitaan enemmän kuin koskaan.

Tehtävää on Suomessa hoitanut kunnialla jo vuosikymmeniä Motelli Skronkle ja nyt parikymmentä vuotta enemmän tai vähemmän hibernaatiotilassa ollut ryhmä on jälleen tosi tarkoituksella aktiivinen niin keikka- kuin levyrintamallakin.

Uusi *Juna*-albumi ilmestyi Ektro-merkillä loppuvuodesta 2016 ja niitti ylistystä kaikilla lehtereillä, kuten myös bändin paluukeikat. Biisit purevat armottomasti. On häijy *Vittupää Teuvo*, joka perustuu ”hyvin tunnistettavalle julkisuudenhenkilölle, positiivisen ajattelun Caesarille”. On lempeässä luonnonlakahengessään hyytävä yöllinen *Pöllö* ja ärhäkkä *Nunnuka*, joka ei suinkaan irvaile saamelaisille, vaan syntyi heidän huonosta kohtelustaan, mutta muuttui matkan varrella myrkylliseksi. Nyt se edustaa tekijälleen Hannu Raatikaiselle ”vain elämän ristiriitaisuutta”. *Polska*, *Tyrolin käki*, *Tarantella* ja Elviksenkin *Wooden Heart* -nimellä tulkitsema saksalainen kansanlaulu *Paratiisilinnut*, joka tosin lopussa skronklemaisesti varoittamatta nyrjähtää uhkaavasti morriconemaiseksi tunnelmoinniksi, yllättävät melkein mutta ei sentään ihan naivistisella ”euro-folkillaan”.

Juna esittelee uusiutuneen triosta 5-henkiseksi kasvaneen bändin, jossa laulaja-kitaristi-trumpetisti Raatikaisen, basisti-kitaristi Veli-Petteri Rajannin ja rumpali Esko Varosen ydinryhmän seuraan ovat liittyneet kitaristi Tuomas Luukkonen (Janne Laurilan Tuhlaajapojat, Ville Leinonen, jne) ja klassiselta puolelta myös jazz-yhtye Jahnukaisiin koukannut sellisti Mirkku Mattila.

Skronkle (ääni, jonka sarjakuvahahmo Pulterin kivipyörä pyöriessään synnyttää) on onnistunut vaikeimmassa eli uusiutumaan alkuperäistä identiteettiään menettämättä. Paradokseihin uskovalle bändille sopii, että sen raaka minimalismi kuulostaa nykyään myös jollain mystisellä tavalla hienostuneelta. Raatikainen panee sen uusien jäsenten piikkiin: ”Ne on todella kovia soittajia!”

Yhtye on julkaissut kaikkiaan neljä albumia, joista vanhemmat, *Motelli Skronkle* (1990), *Susien laki* (1992) ja *Koi* (1994), ovat keräilijöiden metsästämiä harvinaisuuksia. Nyt ne on onneksi Ektron toimesta julkaistu uudestaan.

Motelli Skronklen riskinotosta elävää underground-henkeä kuvaavasti yhtyettä ei niinkään perustettu, se syntyi, koska aika oli kypsä. 80-luvun alussa edelleen teatteriohjaajana työskentelevä Raatikainen toimi ohjaajana Kajaanin Kaupunginteatterissa, jossa Varonen ja 2009 kuollut, monissa Aki Kaurismäen filmeissä näytellyt ja kansainväliseen kuuluisuuteen kohonnut Markku ”Peltsi”

Peltola olivat näyttelijöinä. Siellä he perustivat isohkon ryhmän, joka jollain ilveellä sai teatterilta täyden vapauden tehdä mitä halusivat. Syntyi performanssi: *Motelli Skronkle Rock'n'Roll Show*. Kun hurjien esitysten myötä ilmeni, että kolmikolla oli eri intressit kuin muilla ryhmäläisillä, se lähti nimen kera omille teilleen, parhaimmillaan jopa Euroopan-kiertueille. Bändi, johon Rajanti liittyi alkuvaiheessa ensin miksaajaksi mutta pian kitaristiksikin, teki edelleen myös teatteriesityksiä, kuten huomattavaa mainetta valtavilla esitysmäärillään niittäneet *Tiikerin varjo* ja ekologinen *Suuri yksinäinen naurava shamaani*, puhumattakaan Provinssirockin pikku saarella vedetystä legendaarisesta *Villimies*-maratoonista, jossa bändi tanssi kaislahameissa maalattuna Australian abojen tyyliin läpi sateen, poudan, yön ja päivän.

Tuohon aikaan bändissä vaikutti myös kolttalaulaja-kitaristi Leo Gauriloff (Piirpauke). Myöhemmin vahvuuteen kuuluivat välillä mm. marimbansoittaja Jakke Kivelä (Kumma Heppu) ja kitaristi Kuhna Kauppinen (Jing & Jangsters, Jazz Gangsters). Pääasiassa bassoa hoitaneen Peltsin henki soittaa Skronklessa edelleen. Raatsin mukaan ”Peltsin riffit on hyvin Petterillä hallussa. Uudella levyllä esimerkiksi *Pöllön* bassoriffi on Peltsin ja *Riemuvoiton* melodia, joka me sovitettiin uusiksi”.

Mikä voisi olla parempi motivaatio bändin uudelle aktivoitumiselle kuin tekemisen ja yhdessäolon pakko. ”Pian tauolle menon jälkeen me huomattiin, ettei me tultu toimeen ilman toisiamme. Jokin veti meitä yhteen,” Raatsi totesi Soundin haastattelussa hiljattain.

Nyt nälkä on kova. Siksi Motelli Skronkle jatkaa valitsemallaan ainutlaatuisella tiellä lihaa säästämättä ja hengestä tinkimättä. Elämän puolesta.

Maailman brechtiläisin bluespumppu. Bändin nykytyylissä yhdistyvät bluesminimalismi, pohjoiseurooppalainen teatterimusiikki, kansanmusiikki ja arktinen hulluus. Tai ainakin pohjoinen tylyys. Jos *Twin Peaks* sijoittuisi Lapinlahden kulttuuripitäjään Pohjois-Savossa, Motelli Skronkle soittaisi baarissa ja Hannu Raatikainen olisi Suomen Julee Cruise.

Arttu Tolonen Soundin *Juna*-arvostelussa

Palaverin hienoin hetki on se kun kaksi Motelli Skronklen jäsentä käy kättelemässä ja kehuu versiotamme *Kone*-biisistä. Huh huh, jumalat ovat puhuneet.

Jouni Hynynen, Kotiteollisuus

Kun elämä on usein aika vittumaistakin, niin me on pyritty riisumaan musiikista kaikki imelä ja nätti. Samoin tyhjänpäiväinen tiluttelu alkoi jo kauan sitten vituttaa, joten me lähdettiin aika pian

sille linjalle, että soitetaan vaikka yhtä säveltä koko keikka, mutta tehdään se sellaisella energialla, että varmaan tapahtuu. Että sillä on merkitystä,

Hannu Raatikainen *Soundin* haastattelussa 2017

Skronkle hakee selvästi tiettyjä iki-raadollisia totuuksia.

Jukka Hauru, *Helsingin Sanomat* 1995

Skronklen sanat sanovat niin järjettömiä asioita, että Artaud olisi ollut Skronkle-fani, mutta sanat ovat niin oudon mielekkäässä järjestyksessä, että montaasimies Eisenstein olisi sitä kadehtinut.

Helsingin Sanomat yhtyeestä Tampereen Teatterikesässä 1991